

Н. М. Павликівська
О. А. Павлушенко

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ
ІЗ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**
*для здобувачів ступенів вищої освіти
бакалавр та магістр спеціальностей 014.01
Середня освіта (Українська мова і література),
035.01 Філологія. Українська мова і література*

Вінниця - 2019

УДК 811.161.2 (07): 378

Розглянуто й рекомендовано науково-методичною комісією і вченою радою факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха (протокол № 9 від 17 травня).

Рецензенти:

Іваницька Н. Б. – доктор філологічних наук, професор кафедри іноземної філології та перекладу Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету;

Кухар Н. І. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

У методичних рекомендаціях окреслено вимоги до структури та оформлення дипломних робіт із сучасної української мови, подано поради щодо їхньої поетапної підготовки, виконання та технічного оформлення, запропоновано список рекомендованої літератури.

Для студентів філологічних спеціальностей і викладачів-керівників дипломними роботами.

Передмова

Дипломні дослідження із сучасної української мови студентів бакалаврату та магістратури філологічних спеціальностей перебувають у колі актуальної для сучасного мовознавства проблематики й передбачають досягнення таких результатів, які б мали певну наукову цінність, а також могли б бути використані у вузівському та шкільному викладанні. Якість дипломної роботи, а отже, і вагомість напрацьованих автором результатів завжди зумовлені організацією виконання науково-дослідницької діяльності, котра позначена особливими ознаками. На їхньому врахуванні засновано й пропоновану методикку: вона чітко окреслює шляхи оптимальної організації дослідницького процесу й розкриває закономірності створення доцільного варіанту опису його здобутків.

Створена дипломна праця є для студента одним з етапів опанування особливостей науково-пошукової роботи. Таке дослідження великою мірою сприяє формуванню в студентства уміння аналізувати й синтезувати, класифікувати мовні одиниці й робити самостійні висновки.

У процесі написання дипломної роботи їхні автори знайомляться з найновішими досягненнями в різноманітних галузях лінгвістики, виокремлюють актуальні тенденції, вивчають і самостійно апробують мовознавчі концепції тощо.

Методичні настанови до написання дипломної роботи містять загальні вимоги до структури дипломних робіт із сучасної української мови, поради щодо поетапної організації їхньої підготовки, написання та технічного оформлення, орієнтовну тематику дипломних робіт, список рекомендованої літератури.

Попередній етап виконання дипломної роботи

На початку четвертого року навчання здобувач ступеня вищої освіти бакалавр або на початку першого року навчання здобувач ступеня вищої освіти магістр повинен написати заяву на ім'я ректора університету з проханням дозволити виконувати дипломну роботу (із зазначенням теми) і призначити наукового керівника, назвавши при цьому його прізвище. Цю заяву візують усі завідувачі філологічних кафедр та декан факультету. Тематику дипломних робіт попередньо обговорюють на засіданні кафедри. Завідувач кафедри оформляє службову записку, у якій вказує теми із прізвищами студентів-виконавців та наукових керівників, і подає її для затвердження ректором. Такі документи є підставою для виконання дипломної роботи та для його контролю.

Назва дипломної роботи з української мови повинна бути, по можливості, лаконічною, відповідати обраній спеціальності та суті розв'язуваної наукової проблеми. Продуктивною буде праця студента над лінгвістичними питаннями, які викликають у нього особистий інтерес і прагнення глибше їх дослідити й докладніше описати.

Успішне виконання студентом дипломної роботи залежить від раціональної організації дослідницької праці: оптимального розподілу часу, чіткого планування процесу дослідження, своєчасної реалізації кожного його етапу.

Перед початком виконання дипломної роботи науковий керівник проводить настановні консультації, на яких студент узгоджує із викладачем: мету, завдання, основні напрямки дослідження та структуру роботи, обсяг ілюстративного матеріалу, необхідну лінгвістичну літературу.

Перший етап підготовки дипломної роботи - **добирання**

наукової літератури, що торкається теми дослідження.

У процесі складання бібліографії студент орієнтується передусім на найважливіші мовознавчі наукові розвідки, що рекомендує науковий керівник, - академічні й монографічні видання, у яких викладено концептуальні теоретичні засади розглядуваної теми. Потім у каталогах бібліотеки добирає літературу, дотичну до теми: монографії, статті у фахових журналах або збірниках наукових праць, словники, підручники та посібники для педагогічних вишів із сучасної української літературної мови. Знадобляться студентам списки літератури, покликання в наукових публікаціях, з якими студент працюватиме у процесі дослідження. Необхідно також урахувати джерела з зарубіжної лінгвістики, що уможливить порівняння різних підходів та поглядів на предмет дослідження.

Укладаючи список літератури, необхідно подавати вичерпні відомості про кожну працю: прізвище та ініціали автора, точну назву праці, місто видання й назву видавництва, рік видання, кількість сторінок. Якщо це стаття, то необхідно вказати, у якому журналі чи збірнику вона опублікована (рік та номер сторінки).

Наприклад:

Дудик П.С. Просте ускладнене речення. Вінниця: Планер, 2002. 335 с.

Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови : Синтаксис : [Монографія] Донецьк : ДонН., 2001. 662 с.

Золотова Г. А. Категорія времени и вида с точки зрения текста // Вопросы языкознания. 2002. № 3. С.8-29.

Сучасна українська літературна мова : Морфологія . За ред. І. К. Білодіда. - Київ : Наук, думка, 1969. 583 с.

Доречно укладати каталог бібліографічних джерел на спеціальних картках, що буде зручним під час оформлення

тексту роботи й списку літератури.

Наступний етап роботи - це **опрацювання дібраної літератури**. Спочатку варто ґрунтовно ознайомитися з основними джерелами (підручниками, посібниками та монографіями), а потім із додатковими (статтями й окремими науковими розвідками). У процесі опрацювання мовознавчої літератури студент повинен робити нотатки, критично осмислюючи прочитане. Записувати радимо основні положення праці (конкретні визначення, деякі приклади аналізу мовних явищ, пояснення лінгвістичних понять), що стосуються предмета дослідження, обов'язково зазначаючи сторінку, де знаходяться ці твердження, щоб можна було покликатися в тексті дипломної роботи на це джерело. Такі записи слід вести на одній стороні аркушів паперу стандартного розміру, що допоможе легше зорієнтуватися в зібраному матеріалі. Окремо доречно фіксувати власні міркування щодо ідей автора праці, проблемні питання, які потребують доопрацювання й уточнення. Іноді наукові публікації є складними для сприйняття, тому, вдумливо перечитуючи їх, необхідно вирізнити основні положення та звернути увагу на аргументи, якими автор їх доводить.

У процесі роботи з лінгвістичною літературою студент вчиться самостійно осмислювати досліджувані проблеми, коментувати різні погляди науковців, аналізувати й систематизувати зібраний матеріал, узагальнювати набуті знання.

Підбір та аналіз визначеного мовного матеріалу є третім етапом роботи над дипломною роботою.

Повноті викладу питань дипломної роботи допомагає докладне опрацювання мовного матеріалу: виписування необхідних слів, словосполучень чи речень (залежно від

теми роботи) із художньої, наукової та публіцистичної літератури, ведення спостережень над ними. Причому виписувати досліджувані мовні одиниці потрібно в контексті, щоб можна було визначити їхні функціональні особливості. Таке виписування краще робити на картках, зазначаючи джерело й сторінку, звідки взято приклад. Це полегшить опрацювання ілюстративного матеріалу, диференціацію його на групи й підгрупи та оперування ним під час написання тексту дипломної роботи.

Якщо ж аналізовані мовні явища часто вживаються в тексті, то варто звернути увагу, чи властиві їм особливі ознаки, істотні для дослідження, й чи потребують вони спеціального аналізу. Інакше можна обмежитися виписуванням деяких особливо виразних прикладів.

Настанови щодо тексту дипломної роботи

Четвертий, основний етап праці - це **виклад і текстове оформлення результатів дослідження**.

Добре осмисливши проблематику дипломної роботи, студент спочатку накреслює її основні частини, складає орієнтовний **план**. У процесі опрацювання мовного матеріалу цей план може змінюватися та вдосконалюватися.

Теми дипломних робіт з української мови бувають різноманітними й за характером мовного матеріалу, і за ступенем складності розв'язуваних у них проблем, тому й плани висвітлення їх можуть бути також різними. Складанню плану дипломної роботи слід відводити належну увагу, що є необхідною передумовою успішного її написання. Недостатня його продуманість неминуче призводить до помилок у доборі матеріалу, непослідовності й необґрунтованості теоретичних тез.

Проаналізований і систематизований матеріал необхідно структурувати в розділи й підрозділи. Кожен розділ повинен висвітлювати окремі проблеми, а підрозділ - конкретні питання. Назви розділів і підрозділів мають бути чітко сформульовані й логічно пов'язані між собою.

План дипломної роботи потрібно узгодити з науковим керівником, щоб уникнути можливих помилок і вислухати його поради, настанови та вказівки. Після цього слід переходити до написання тексту дипломного дослідження та технічного оформлення зібраного матеріалу.

Писати дипломну роботу треба самостійно, творчо послуговуючись лінгвістичною та методичною літературою з певного питання. Усяка спроба списування із готових текстів, буквального запозичення, тобто плагіату, украй неприпустиме явище. Дипломна робота повинна мати

власний стиль, бути добре структурованою, виразною та доступною для сприймання. Дуже важливим у написанні її є вміння студента стисло висловлювати в письмовій формі свої думки, формулювати визначення, давати чітку характеристику мовним явищам.

У дипломній роботі обов'язковими є такі складники:

1. Вступ із загальною характеристикою роботи.
2. Основна частина з оглядом літератури та аналізом досліджуваного мовного явища.
3. Висновки й узагальнення результатів дослідження.

Готуючи **вступ** (приблизно 3-4 сторінки), необхідно розкрити сутність досліджуваної проблеми та її місце в сучасній лінгвістиці, чітко подати загальну характеристику роботи, визначивши всі обов'язкові компоненти: актуальність дослідження, об'єкт, предмет, мету, завдання, методи та джерела мовного матеріалу, структуру роботи.

Об'єктами досліджень з української мови стають різноманітні мовні процеси і явища, що викликають дослідницький інтерес.

Предметом дослідження можуть бути конкретні мовні одиниці різних рівнів, зв'язки й відношення між ними, що підлягають безпосередньому вивченню. Предмет дослідження визначається й конкретизується в межах об'єкта та є вужчим щодо останнього. Наприклад, у дипломній роботі на тему «*Фразеологізми з анімалістичним компонентом*» об'єкт дослідження - фразеологічна система української мови, предмет - семантичні, структурні та функціональні особливості фразеологізмів, що містять компонент - назву представника фауни.

Мета роботи пов'язана з об'єктом і предметом дослідження та з його кінцевим результатом і передбачає розв'язання певної лінгвістичної проблеми.

Для реалізації поставленої мети необхідно розв'язати завдання, що стосуються лінгвістичної інтерпретації, з'ясування природи, аналізу властивостей і функцій досліджуваних явищ. Формулюючи завдання, для послідовного переліку дій дослідження слід послуговуватися словами: *окреслити, з'ясувати, виявити, проаналізувати, обґрунтувати, визначити, схарактеризувати, виокремити, класифікувати* тощо.

Вибір *методів дослідження* зумовлений особливостями теми, предмета та мети дослідження. При вивченні мовних явищ застосовують переважно **лінгвістичні методи й частково математичні методи**. Найпоширенішим основним методом є описовий метод, зорієнтований на виокремлення мовних одиниць аналізу, їхню класифікацію та лінгвістичну інтерпретацію.

Компонентний аналіз передбачає вивчення окремих складників аналізованої мовної одиниці, напр.: виокремлення в лексемах сем, членування слова на морфеми, визначення структурних компонентів речення тощо.

Дистрибутивний аналіз полягає у виявленні функціональних особливостей мовної одиниці в її оточенні, сполучуваності з іншими одиницями.

Зіставний метод слугує для дослідження й опису мови через системне порівняння з іншими мовами для виявлення її специфіки, спільних і відмінних ознак.

Функціональні методи дають можливість з'ясувати особливості й закономірності функціонування мовних елементів, проаналізувати системні відношення в мові й реалізацію їх у мовленні.

Із математичних методів найчастіше застосовують статистичний метод для кількісного вивчення поширення мовних одиниць у функціональних стилях, для визначення

індивідуальних стилістичних особливостей творів письменників тощо.

Основний зміст роботи може бути викладений у двох або трьох розділах, назви яких повинні відбивати завдання дослідження.

У I розділі необхідно подати погляди мовознавців на досліджувану проблему, характеристику сучасного стану її вивчення, викласти деякі власні міркування, окреслити специфіку природи аналізованого мовного феномена.

У II-III розділах слід докладно описати результати своїх спостережень, ілюструючи їх прикладами, подати класифікацію мовного матеріалу тощо. Кожен розділ завершують короткі висновки й узагальнення.

Дипломні дослідження можуть бути присвячені проблемам з різних мовознавчих галузей. Дипломна робота з **лексикології** зорієнтована на дослідження слова як основної функціонально-структурної та семантичної одиниці мови.

Предметом лексикологічного аналізу можуть стати різні групи слів, які виокремлюють на лексико-семантичному рівні за значенням (*однозначні і багатозначні, синоніми, антоніми, пароніми, омоніми*), за походженням (*грецизми, латинізми, тюркізми, англіцизми, полонізми* тощо), за галуззю вживання (*діалектизми, професіоналізми, терміни, жаргонізми*), за активністю вживання (*активна й пасивна лексика, історизми, архаїзми, неологізми, okazіоналізми*), функціонально-семантична диференціація лексики, шляхи її формування й розвитку тощо. Як джерела фактичного матеріалу студенти використовуватимуть художні твори українських письменників, публіцистику, різні типи словників, Інтернет. Досліджуючи певну групу лексики в поетичних або прозових текстах, можна визначити не лише її семантичні та функціональні особливості, а й роль у

художньому мовленні автора, індивідуально-авторські ознаки його стилю. У таких роботах студенти обов'язково послуговуються словниками, подаючи лексикографічні інтерпретації аналізованих явищ та мовних фактів.

Лексично неподільні сполучення слів, сталі звороти, прислів'я, приказки та афористичні вислови будуть центром уваги в дипломній роботі з **фразеології**. Фразеологічний масив української мови досить об'ємний і семантично розгалужений, оскільки формувався впродовж віків і поповнювався з різних джерел. Тому в поле зору дипломника потраплять фразеологізми, різні за джерелом походження (з античної літератури, із Біблії, із виробничої діяльності, з побутового життя, з народної творчості тощо), за співвіднесеністю з різними частинами мови (дієслівні, іменникові, прикметникові, прислівникові), за спільною семантикою, за стрижневим

компонентом тощо.

Цікавим буде дослідження фразеологізмів та особливостей їхнього функціонування в художніх творах, публіцистичних текстах, у текстах мас-медіа, що уможливить розкриття індивідуально-авторського світобачення та мовного багатства.

Виконуючи дипломну роботу з **граматики**, студенти досліджують актуальні проблеми словотвору, морфології або синтаксису.

У дослідженні зі **словотвору** *об'єктом* вивчення можуть стати окремі способи словотворення української мови, особливості словотвору певної частини мови або лексико-семантичної групи (напр.: *Емоційно-експресивний словотвір іменників в українському фольклорі. або Особливості словотворення слів-оказіоналізмів*).

Матеріалом дослідження слугуватимуть художні твори, публіцистичні тексти, фольклор, лексикографічні праці. Аналіз різнопланових аспектів творення слів, мотиваційних відношень між спорідненими словами, визначення продуктивності окремих способів і засобів словотвору, словотвірних типів дає змогу виявити специфіку й закономірності словотвірних процесів української мови, які зорієнтовані на формування лексичних одиниць різної частиномовної природи.

Основними завданнями дипломних робіт із **морфології** є з'ясування лінгвістичної природи й функціональних ознак граматичних категорій, граматичних значень і граматичних форм певних лексико-граматичних розрядів слів (частин мови). Досліджуючи морфологічні явища, студенти виявляють особливості формотворення слів, зв'язок граматичних форм і граматичних значень, обґрунтовують статус слів різних лексико-граматичних розрядів та їхньої категорійної системи, особливості міжкатегорійної транспозиції слів тощо. Морфологічний аналіз словоформ варто проводити з урахуванням сполучувальних властивостей на матеріалі речень, дібраних із різностильових текстів або художніх творів конкретного автора. Такий підхід дасть змогу проілюструвати теоретичні узагальнення й визначити функціональні

закономірності аналізованих явищ.

Виконання дипломних робіт із **синтаксису** передбачає глибоке проникнення в досліджувану проблему та її аналітичне осмислення, оскільки чимало «синтаксичних» питань є дискусійними. Аналізуючи синтаксичні одиниці, їхню структуру, семантику, семантико-синтаксичні відношення, синтагматичні та парадигматичні зв'язки,

студенти коментують погляди різних мовознавців, роблять власні узагальнення про предмет дослідження. Для роботи переважно обирають твори (або твір) одного письменника, звідки добирають прості або складні, односкладні або двоскладні речення, ускладнені відокремленими, вставними, вставленими чи однорідними компонентами тощо.

У дипломних роботах, які виконують на матеріалі творів певного письменника, не варто приділяти багато уваги докладній біографії автора. Доречним буде висвітлення специфіки його мовотворчості, а потім - особливостей предмета дослідження.

Під час написання роботи слід зважати на міркування мовознавців щодо досліджуваної проблеми, наводячи цитати з опрацьованої літератури. Доречним буде вживання фраз: мовознавець (науковець, дослідник, автор або його прізвище, ініціали) *зауважує (підкреслює, зазначає, розглядає, аналізує, стверджує, вважає, характеризує, доводить, кваліфікує, витлумачує, трактує, обґрунтовує, виокремлює, наголошує, торкається проблеми, звертає увагу на, дає визначення..., на думку..., за твердженням..., за визначенням..., услід за... тощо).*

Цитати, які використовуються для підтвердження або пояснення думки, повинні бути наведені точно, їх треба брати в лапки й подавати покликання на джерело, звідки цитату взято. Надмірним цитуванням не слід захоплюватися. Цитати повинні бути короткими, виразними та доречними. Зазначаючи в тексті прізвища дослідників, ініціали ставлять перед прізвищем (наприклад А. П. Загнітко, а не Загнітко А. П., як це прийнято в списку використаної літератури).

Для логічного зв'язку думок і послідовного викладу результатів дослідження в тексті роботи варто вживати такі

слова і фрази: *зокрема, а саме, отже, розглянемо приклад, аналіз підтверджує, підкреслимо, зазначимо, інакшими словами, відомо, що..., дискусійним є питання про..., не викликає сумніву факт, у результаті можна зробити висновок* тощо.

Дипломну роботу слід писати науковим стилем української літературної мови, чітко передавати те чи те теоретичне положення своїми словами, а не словами тієї праці, якою студент послуговується.

Тему дослідження необхідно розкрити з достатньою глибиною й логічною послідовністю, показати, що нового побачив і висвітлив студент-автор у процесі аналізу мовного матеріалу, яке її практичне і теоретичне значення його роботи. Твердження, думки, положення, висунуті студентом у роботі, повинні бути науково достовірні, обґрунтовані, аргументовані й добре проілюстровані.

Висновки й узагальнення мають бути логічно пов'язані між собою й відображати розв'язання поставлених завдань, детальні підсумки дослідження. На основі висновків до кожного розділу формулюють **загальні** висновки (приблизно 3- 4 сторінки).

П'ятим, завершальним етапом дипломної роботи є її **редагування й технічне оформлення**. Дипломну роботу варто виконувати спочатку в чорновому варіанті, що *уможливить* внесення до тексту необхідних змін і доповнень. Після ґрунтовної перевірки й остаточного узгодження змісту роботи з науковим керівником, урахування його зауважень можна оформляти чистовий варіант.

Технічне оформлення роботи

Дипломна робота повинна містити:

- > **титульну сторінку,**
- > **зміст,**
- > **перелік умовних позначень (за необхідності),**
- > **вступ,**
- > **розділ 1,**
- > **розділ 2,**
- > **розділ 3,**
- > **висновки,**
- > **список літератури,**
- > **список використаних джерел,**
- > **додатки (за необхідності).**

На титулі роботи має бути вказана назва міністерства та вищого навчального закладу, а також факультету та кафедри, на якій виконувалася робота, повна назва теми дипломної роботи, прізвище ім'я та по батькові студента, науковий ступінь, вчене звання, прізвище й ініціали наукового керівника, місто, рік (див. *взірець оформлення титульної сторінки*).

У змісті подають назви всіх структурних компонентів роботи, зокрема вступу, розділів, структурних підрозділів, висновків, списку використаної літератури, додатків, із зазначенням початкових сторінок (див. *взірець оформлення змісту*).

Текст дипломної роботи друкують за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша формату А4 (210 x297 мм) через інтервал 1,5 до тридцяти рядків на сторінці; шрифт Times New Roman, розмір 14 кеглів, відступи зліва - 3 см, справа - 1,5 см, зверху, знизу - 2 см, абзацний відступ - 1,25 см.

Обсяг роботи -70-100 сторінок.

Заголовки структурних частин ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ друкують відцентровано великими літерами симетрично до тексту, заголовки підрозділів - малими літерами (крім першої великої) з абзацним відступом, виокремлюючи жирним шрифтом. Крапку наприкінці заголовка не ставлять. Кожну з основних частин роботи слід починати з нової сторінки.

Сторінки, розділи, підрозділи, таблиці тощо нумерують арабськими цифрами. Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, але на ній не ставлять номер. Наступні сторінки нумерують у правому верхньому куті.

Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ без крапки, з нового рядка друкують його назву (вирівнювання по центру): РОЗДІЛ 1. Номер підрозділу складається з номера розділу й, через крапку номер підрозділу (напр., 2.1.), після якого друкують його назву.

У тексті дипломної роботи ілюстративний матеріал необхідно подавати курсивом, аналізовані мовні одиниці - жирним курсивом. Якщо дослідження проведене на матеріалі творів різних письменників, то після наведеного прикладу в дужках вказати їхні прізвища; якщо на матеріалі творів одного автора, зазначити відповідні назви творів, напр.: *Семен помолвився до неба, загорнувся у свиту і заснув твердим сном натруженого робітника* (М. Коцюбинський); *Махов примостився на ліжку, закурив сигарету «Джебел»* (Ю. Щербак); *Вив'яло літо, і запищали осінні дощі* (М. Вінграновський); *Посуд побився, хліб викотивсь на брук* (О. Довженко). Доречно також буде фіксувати в дужках сторінки з досліджених джерел, звідки взято приклад.

Таблиці, схеми та графіки необхідно подавати в дипломній роботі безпосередньо після тексту, де вони задані вперше, або на наступній сторінці. Такі матеріали нумерують послідовно в межах розділу (напр., «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Подаючи цитати (у лапках) і посилання на наукові лінгвістичні праці, де порушені певні питання з проблеми дослідження, вказують у квадратних дужках номер джерела зі списку використаної літератури і сторінку, напр.: [5, с. 28].

Список використаної літератури в дипломній роботі слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Бібліографічний опис джерел необхідно подавати відповідно до чинних стандартів із бібліотечної справи (див. *взірець оформлення у Списку рекомендованої літератури*).

Дипломну роботу подають як спеціально підготовлений рукопис у твердому переплетенні.

Захист дипломної роботи

До початку державних екзаменів на кафедрі, де виконувалися дипломні роботи, повинен бути проведений попередній захист. На такому заході дипломник виступає із загальним повідомленням про виконання дослідження та його результати, називаючи актуальність проблеми, тему, мету, завдання роботи, джерельну базу, окреслюючи короткий зміст розділів та озвучуючи висновки тощо.

До захисту дипломних робіт допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану, пройшли й захистили виробничу практику, подали в установленний термін дипломну роботу й позитивний відгук на неї. У такому разі вони звільняються від державного іспиту з сучасної української літературної мови.

Завершену дипломну роботу студент подає на кафедру для рецензування не пізніше 15 днів до дати захисту. У відгукові призначений рецензент відзначає актуальність теми дослідження, оцінює його теоретичне і практичне значення, доцільність запропонованої студентом структури роботи, творче використання ним лінгвістичної літератури, логічність, послідовність та аргументованість у викладі матеріалу, обґрунтованість висновків, ступінь самостійності у виконанні роботи, грамотність та якість її оформлення.

До дипломної роботи та рецензії додається супровідна документація: зведена відомість успішності з результатами екзаменів і заліків, курсових робіт і практик, «Завдання» (загальна характеристика роботи, календарний план - див.

Додаток 1), відгук наукового керівника (*Додаток 2*). Захист дипломної роботи відбувається прилюдно на спеціальному засіданні атестаційної комісії під час випускних екзаменів та регламентований *«Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах»*.

У доповіді тривалістю 10-15 хвилин автор дипломної роботи вказує на актуальність дослідження, його об'єкт, предмет, мету, завдання, джерела мовного матеріалу, ознайомлює присутніх зі змістом своєї роботи, акцентуючи увагу на її результатах, відповідає на поставлені питання, захищає положення, висловлені в дипломному проекті. Голова атестаційної комісії надає слово науковому керівникові, який інформує про результативність роботи дипломника, рецензентові — для оголошення відгуку. Наприкінці надається заключне слово авторові дипломної роботи. Після захисту всіх дипломних робіт, винесених на засідання атестаційної комісії, відбувається їхнє обговорення й оцінювання.

Результати захисту дипломної роботи визначаються

оцінками А, В, С, D, Е тощо з урахуванням якості виконання всіх частин дипломної роботи та рівня її захисту. Оцінка з дипломної роботи виставляється на закритому засіданні атестаційної комісії і оголошується її головою дипломнику і всім присутнім на відкритому засіданні.

Студенти, які виявили особливі здібності до наукової творчості, захистили дипломну роботу на А (90-100 балів), мають публікації, брали участь у наукових конференціях, є переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, можуть бути рекомендовані атестаційною комісією до вступу в магістратуру (бакалаври) або аспірантуру (магістри).

Орієнтовна тематика дипломних робіт

1. Лексико-семантичні і словотвірні типи неофіційних антропонімів Вінницької області.
2. Назви вулиць міста Вінниці (лексико-семантичний і словотвірний аспекти).
3. Ономастичний простір творів Ольги Кобилянської.
4. Українська антропонімія: динаміка розвитку.
5. Функціонально-стилістичні типи антропонімів у творчості Марка Черемшини.
7. Псевдоніми як мовний феномен.
8. Реалізація словотвірних можливостей української мови: віддієслівні й відприкметникові іменники.
9. Словотвірні інновації у засобах масової інформації.
10. Фраземи з компонентом-фаунонімом в українській мові.
11. Метафоризація як ознака ідіостилю Ліни Костенко.
12. Метафоризація як ознака ідіостилю В. Стуса.
13. Метафоризація як ознака ідіостилю Г. Чубач.
14. Метафоризація як ознака ідіостилю Валерія Шевчука.
15. Іншомовні запозичення тюркської генези в лексичному фонді сучасної української літературної мови.
16. Концепт «вода» в мовній картині світу Марії Матіос та Євгена Гуцала.
17. Концепт «життя» в художній картині світу О. Гончара.
18. Сучасний стан термінології комп'ютерної техніки.
20. Безеквівалентна лексика: семантика, функціональні особливості.
21. Функціонально-семантичний аспект омонімії.
22. Українська політична метафора.
23. Мовний світ Григора Тютюнника: естетичні

модифікації народнорозмовності.

24. Поетична мова В. Стуса: експресивні емотивного змісту.

25. Мовна особистість у сатирико-гумористичному тексті.

26. Подільські діалектизми в новелах Євгена Гуцала.

28. Авторські неологізми у прозі Євгена Гуцала.

29. Функціонування субстантивних словосполучень у новелах Євгена Гуцала.

30. Прикметники зі значенням морально-етичних характеристик людини в новелах Євгена Гуцала і Григора Тютюнника.

31. Термінологічна лексика як елемент стилю постмодерністів.

32. Модифіковані фразеологізми в сучасній поетичній мові.

33. Функціональна спеціалізація антропонімів у драмі-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня».

34. Функціональна спеціалізація антропонімів у романі Анатолія Дімарова «Біль і гнів».

35. Структурно-семантичні параметри присудка на матеріалі прози Василя Земляка.

36. Неологізми в творчості Володимира Забаштанського.

37. Односкладне речення в прозі Михайла Коцюбинського.

38. Структурно-семантичні параметри присудка на матеріалі прози Михайла Стельмаха.

39. Фразеологічне вираження зовнішності в українській мові.

40. Фразеологія прози В. Малика.

41. Функціонально-семантичні параметри дієслів мовлення у прозі О. Забужко.

42. Мовні особливості творів сучасних подільських письменників.
43. Варіативність норм в українській мові.
44. Англіцизми в українській мові.
45. Функції екзотизмів в українських та перекладних текстах.
46. Особливості української пунктуації.

Список рекомендованої літератури

1. Авксентьев Л. Г. Сучасна українська мова: Фразеологія. Харків : Вища школа, 1988. 134 с.
2. Алефіренко М. Ф. Теоретичні питання фразеології . Харків : Вища школа, 1987. 133 с.
3. Анікеєнко І. Г. Значення дієслова і комунікативний зміст висловлювання // Мовознавство. 1985. № 1. С. 43 - 48.
4. Арват Н. М. Про асиметрію простого речення // Мовознавство. 1978. № 2. С. 37-43.
5. Арполенко Г. П., Городенська К. Г., Щербатюк Г. Х. Числівник української мови. Київ. : Наук, думка, 1980. 242 с.
6. Арполенко Г. П., Забеліна В. П. Структурно-семантична будова речення в сучасній українській мові. Київ. : Наук, думка, 1982. 131с.
7. Арполенко Г. П. Числівник української мови. Київ. : Наук, думка, 1980. 241 с.
8. Арсірій А. Т. Прислівник : Лінгвістичні // Дивослово. 1994. № 4. С. 58 - 60.
9. Арсірій А.Т. Іменник. Назви істот і неістот. Власні і загальні назви // Українська мова та література в школі. 1986. -№11. С. 73 - 75.
10. Арутюнова Н. Д. Предложение и его смысл : Логико-семантические проблемы. Москва : Наука, 1976.383 с.
11. Бабайцева В. В. Система членов предложения в современном русском языке . Москва : Просвещение, 1988. 160 с.
12. Баландіна Н. Ф. Предикатно-аргументне представлення семантики речення. // Мовознавство. 1992. №2. С. 60-65.

13. Баранник Д. Х. Синтаксичні особливості числівників // Українська мова і література в школі. 1968. №6. С. 20 - 24.

14. Баранник Д. Х. Два рівні граматичної структури речення // Мовознавство. 1993. № 6. С. 13-19.

15. БацевичФ. Прагматика винятковості : частки лише (лиш) і тільки в сучасному українському мовленні // Дивослово. 2009. № 9. С. 32 - 35.

16. БацевичФ. Прагматика природності спілкування : комунікативні смисли і парадигматичні зв'язки частки в сучасному українському мовленні. // Українська мова. 2008. № 4. С. 15 - 22.

17. Безпояско О. К. Іменники подвійного роду. // Культура слова. Міжвід. зб. Київ., 1993. Вип. 44. С. 87-88.

18. Безпояско О. К. Дериваційні відношення між реченням і словосполученням // Мовознавство. 1984. № 2. С. 32-37.

19. Безпояско О. К. Граматика української мови. Морфологія. Київ. : Либідь, 1993. С. 10-14.

20. Безпояско О. Частка на тлі мови і мовлення // Українська мова. 2003. №3 - 4. С. 77 - 82.

21. Безпояско О. К. Зони перехідності в граматичній категорії числа іменника // Мовознавство. 1995. №2-3. С. 12-17.

22. Белошاپкова В. А. Современный русский язык. Синтаксис. Москва : Высш. школа, 1977. 248 с.

23. Биби́к С. П., Єрмоленко, С. Я., Пустовіт, Л. О. Словник епітетів української мови. Київ. : Довіра, 1998. 431 с.

24. Білоусенко П. І. До питання про основний спосіб творення прислівників в історії української мови // Українська мова. 2008. № 2. С. 14 - 30. 22

13. Білоусенко П. І. Прислівник часу в сучасній українській мові // Українська мова і література в школі. 1982. №7. С. 43-45.

14. Бойко Н. І. Структурно-семантичні особливості професійно-термінологічної лексики у мові художньої прози // Мовознавство. 1984. № 1. С. 14-18.

15. Болюх О. В. Морфолого-синтаксичні особливості прислівників // Мовознавство. 1994. № 6. С. 34-39.

16. Брицин В. М. Односкладні речення в українській мові : До питання методології їхнього дослідження // Мовознавство. 2001. № 3. С. 81-87.

17. Бугаков О. В. Аналіз граматичної омонімії прийменників у мові й у тексті // Мовознавство. 2004. № 5. С. 87 - 98.

18. Булаховський Л. А. Сполучники і сполучні групи (речення) // Л. А. Булаховський. Вибрані праці: В 5 т. Київ., 1976. Т.2. С. 498-543.

19. Бурляй Н. Г. Відносні прикметники в ролі епітетів // Культура слова. К. 1984. Вип. 26. С. 29 -32.

32. Бурячок А. А. Формування спільного фонду соціально- політичної лексики східнослов'янських мов. Київ : Наук, думка, 1983. 248 с.

33. Валгина Н. С. Синтаксис современного русского языка . Москва : Высш. шк., 1991. 432 с.

34. Венжинович Н. Концептуальна й семантична репрезентація стійких словосполучень в українській мові // Українська мова. 2008. №1. С. 17-24.

35. Винник В. О., Горобець В.Й., Карпова В.Л. Історія української мови : Лексика і фразеологія. Київ : Наук. думка, 1983. -743 с.

36. Виноградов В. В. Основные типы лексического значения слова // Лексикология и лексикография : Избр. труды. Москва : Наука, 1977. 312 с.

37. Висоцький А. В. Компаративні та суперлативні

прислівники // Науковий часопис нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. 36. наук, праць. 2008. Серія 10. Вип. 3. Кн. 2. С. 287 - 292.

38. Вихованець І. Студії про українські відмінки : термінологічний аспект // Українська мова. 2005. №4. С. 3-7.

39. Вихованець І. Р. Система відмінків української мови. Київ : Наук, думка, 1987. 231 с.

40. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. Київ : Либідь, 1993. 368 с.

41. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Семантико-синтаксична структура речення. Київ : Наук, думка, 1983. 220 с.

42. Вихованець І. Динамічні процеси в українському іменниковому відмінюванні // Українська мова. 2003. №3. С. 33 - 37.

43. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Київ : Наук, думка, 1982. С. 125- 132.

44. Вихованець І. Р. Прийменникова система української мови. Київ : Наук, думка, 1980. 286 с.

45. Вихованець І. Р. Теоретична морфологія української мови : Академ. граматика української мови. Київ : Унів. вид-во «Пульсари», 2004. С. 44 - 120.

46. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. Київ : Наук, думка, 1988. С. 30-79.

47. Вихованець І. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. Київ : Наук, думка, 1988. С. 30-79.

48. Вихованець І. Р. Лексикографічно-граматичне опрацювання прийменників української мови // Українська мова. 2002. № 4. С. 90 - 96.

49. Гнатюк Г. М. Синтаксичні функції дієприкметників у сучасній українській літературній мові // Мовознавство.

1980. №4. С. 18 - 27.

50. Гнатюк Г. М. Ад'єктивация дієприкметників у сучасній українській літературній мові // Мовознавство. 1983. № 1. С. 19-28.

51. Гнатюк Г. М. Дієприкметник в сучасній українській літературній мові. Київ : Наук, думка, 1982. 248 с. '

52. Гопштер Є. Функціонально-стилістичний підхід до вивчення займенника // Дивослово. 2008. №4. С. 12-15.

53. Горецький П. Й. Історія української лексикографії. Київ : Вид-во Акад. наук УРСР, 1963. 263 с.

54. Городенська К. Г. Граматичний словник української мови : сполучники . Київ-Херсон, 2007. 338 с.

55. Городенська К. Г. Деривація синтаксичних одиниць. Київ: Наук, думка, 1991. 192 с.

56. Городенська К. Граматична неоднорідність сполучників української літературної мови // Українська мова. 2008. №4. С. 3 - 14.

57. Городенська К. Г. Онтологічні параметри граматичних категорій способу та часу // Мовознавство. 1997. № 1. С. 39-42.

58. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія. Київ : Вища школа, 1999.

59. Горпинич В. О. Українська морфологія : навчальний посібник. - Дніпропетровськ, ДДУ, 2000. 364 с.

60. Гриценко П. Ю. Ареальне варіювання лексики. Київ : Наук, думка, 1990. 272 с.

61. Грицик Н. І. Семантико-стилістична характеристика дієслів із значенням прибуття // Мовознавство. 1980. № 4. С. 82-88.

62. Гриценко А. П. Складносурядне речення в сучасній українській літературній мові. К. : Наук, думка, 1969. 154 с.

63. Гриценко А. П. Короткі прикметникові форми української мови // Мовознавство. 1975. №2. С. 29 - 36.

64. Грищенко А. П. Прикметник в сучасній українській мові Київ : Наук, думка, 1987. 207 с.

65. Гуйванюк Н. В. Формально-семантичні співвідношення в системі синтаксичних одиниць . Чернівці : Рута, 1999. 336 с.

66. Грещук В. В. Дериваційний потенціал прикметників на позначення кольору в сучасній українській мові // Мовознавство. 1986. № 2. С. 23 - 30.

67. Дорошенко С. І. До питання про граматичний статус дієприслівника // Лінгвістичне дослідження : Зб. наук, праць. - Харків. 1992. Вип.2 . С. 13-18.

68. Дудик П. С. Синтаксис сучасного українського розмовного літературного мовлення (Просте речення, еквіваленти речення). Київ : Наук, думка, 1973. 288 с.

69. Дудик П. С. Стилїстика української мови : Навчальний посібник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2005. 368 с.

70. Дудко І. Семантико-граматичні та функціональні особливості займенників : [До питання про вивчення] // Дивослово. 2007. №2. С. 2 - 5.

71. Дятчук В.В., Пустовіт Л. О. Семантична структура і функціонування лексики української літературної мови. Київ : Наук, думка, 1983. 156 с.

72. Єрмоленко С. Я. Фольклор і літературна мова. Київ : Наук, думка, 1987. 245 с.

73. Жайворонок В. В. Лексична підсистема мови і значення мовних одиниць // Мовознавство. 1999. № 6. С. 32-46.

74. Жовтобрюх М. А. Займенник у системі частин мови // Мовознавство. 1994. № 6. С. 18 -22.

75. Жовтобрюх М. А. Українська літературна мова. Київ : Наук, думка, 1984. 255 с.

76. Жовтобрюх М. А. Система частин мови в українській лінгвістичній традиції (ретроспективний огляд) // Мовознавство. 1993. №3. С. 3 -12.

77. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови. Синтаксис. Донецьк : ДонНУ, 2001. 662 с.

78. Загнітко А. П. Рід іменників з основою на м'який приголосний // Українська мова та література в школі. 1987. №2. С. 28 - 31.

79. Загнітко А. П. Система і структура граматичних категорій дієслова. Київ, 1990. 62 с.

80. Загнітко А. П. Аналітизм у системі дієслівних категорій // Мовознавство. 1993. №1. С. 25 - 32.

81. Задорожний В. Б. Видоутворення як причина акцентних змін у системі дієслова в українській мові // Мовознавство. - 2002. № 4 - 5. С. 12 - 20.

82. Зайко Л. В. Безособові речення в контексті мовного розвитку // Мовознавство. 2004. №4. С. 81- 88.

83. Заханевич В. М. Дієслова пересування і // Українська мова і література в школі. 1980. №6. С. 60-63.

84. Золотова Г. А. Коммуникативные аспекты русского синтаксиса Москва : Наука, 1982. 368 с.

85. Золотова Г. А. Очерк функционального синтаксиса русского языка. Москва : Наука, 1973. 351 с.

86. Іваненко З.І. Система прийменникових конструкцій адвербіального значення. Київ — Одеса : Вища школа, 1981. 143 с.

87. Іваницька Н. Л. Службові частини мови (Програмовані завдання для самостійної роботи) // Українська мова і література в школі. 1991. № 8. С. 25 - 40.

88. Іваницька Н. Л. Вплив сполучуваності повнозначних слів на утворення компонентів синтаксичної структури речення // Мовознавство. 2001. №3. С. 97-103.

89. Іваницька Н. Л. Двоскладне речення в українській мові. Київ : Вища шк., 1986. 167 с.

90. Іваницька Н. Л. Повнозначне слово в його проекції на денотат // Українська мова. 2006. №3. С. 48-57.

91. Іващенко В. Л. Лексичні конотації у просторі природничої термінології // Мовознавство. 2000. № 6. С. 40-49.

92. Івченко Л. Л. До питання про семантичну структуру дієслова широкого значення // Мовознавство. 1984. № 2. С.37-40.

93. Кадомцева Л. О. Українська мова : Синтаксис простого речення. Київ : Вища шк., 1985. 128 с.

94. Каленич В. М., Павликівська Н. М., Слободинська Т. С. Граматика української мови Морфологія. Модульний курс: Навчальний посібник Вінниця: ПП Балюк ІБ, 2012. 232 с.

95. Караванський С. Оказіоналізми, або слова-унікуми // Українська мова та література. 2001. - квітень (№ 16). С. 11.

96. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української літературної мови . Київ : Либідь, 1995. 312 с. '

97. Карпенко Ю. О. Друга відміна іменників // Українська мова та література в школі. 1984. №11. С. 29-34.

98. Карпенко Ю. О. Традиції та новаторство в розвитку українського іменника // Мовознавство. 2009. №3 -4. С. 5-11.

99. Карпіловська Є. Тенденції розвитку сучасного українського лексикону : чинники стабілізації інновацій // Українська мова. 2007. №4. С. 13-15.

100. Квацук А. Г. Синтаксис складного речення. Київ : Рад. шк., 1986. 258 с.

101. Ковалик І. І. Про власні й загальні назви в українській мові // Мовознавство. 1977. №2. С. 11 - 18.

102. Ковалик І.І. Граматична структура системи дієслівних форм у сучасній українській літературній мові // Мовознавство. 1976. № 4. С. 25 - 28.

103. Коваль А. П. Крилате слово. Київ: Рад. школа, 1983. 222 с.

104. Кононенко В. І. Українська народна фраземіка : трансформація образу // Мовознавство. 1993. № 5. С. 21-27.
105. Коць Л. М. Дієприслівник у сучасній українській літературній мові. Київ: Вид-во Акад. наук УРСР, 1964. 163 с.
106. Коць Т. Імператив і проблема морфологічної варіантності // Українська мова. 2003. № 2. С. 48-53.
107. Кочерган М. П. Слово і контекст (Лексична сполучуваність і значення слова). Львів : Вища шк. - Вид-во при Львів, ун-ті, 1980. 182 с.
108. Красноголовець В. Слово і мовна культура дієслова зворотної дії // Українська мова і література. 1998. № 16, квітень. С. 2 - 3.
109. Кучеренко І. К. Теоретичні питання граматики української мови. Вінниця, 2003. С. 303 - 332.
110. Левицький В. В. Лексична полісемія та квантитативні методи її дослідження // Мовознавство. 2003. № 4. С. 17-25.
111. Леонова М. В. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Київ : Вища школа, 1983. 264 с.
112. Леонова М. В. Система семантичних категорій іменника. // Українська мова та література в школі, 1980. №12, С. 12-17.
113. Линник Т. Г. Параметричні прикметники і їх Становлення. Київ : Наук, думка, 1982. 198 с.
114. Лисиченко Л. А. Лексикологія сучасної української мови (семантична структура слова). Харків : Вища школа, 1976. 113 с.
115. Ломовцева А. Новітні англізми в українській мові і проблема лексичної варіантності // Українська мова. 2003. №1. С. 96- 102.
116. Ломтев Т. П. Структура предложения в современном русском языке. Москва : Изд-во МГУ, 1979. 198 с.

117. Матвіяс І. Г. Іменник в українській мові. Київ : Рад. школа, 1974. 184 с.
118. Мацько Л. 1. Інтер'єктиви в українській мові. Київ : Наук. думка, 1981.
119. Мейзерська І. Специфіка прийменника як лексикографічного об'єкта // Українська мова. 2008. №1. С.108-116.
120. Мельник Ю. В. Давноминулий час : проблема та гіпотези // Мовознавство. 1996. № 1. С. 30-33.
121. Мельничук О. С. Розвиток структури слов'янського речення. Київ : Наук, думка, 1966. 324 с.
122. Миллер Е. Природа лексической и фразеологической антонимии. Саратов:Изд-во Сарат.унта,1990.. 223с.
123. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. Луцьк : Ред.-вид. відд. «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2001. 340 с.
124. Мокієнко В. М. До питання про зіставний аналіз слов'янської фразеології // Мовознавство. 1979. №5. С. 17-27.
125. Моренець В. Мова у частинах : Займенник // Слово і час. 1998. №8. С. 56-61.
126. Мукан Г. М. Морфологічна будова і способи творення прислівників // Українська мова і література в школі, 1983. №10. С.33-37.
127. Муравицкая М. П. Полисемия императива // Математическая лингвистика. Київ : Наук, думка., 1973. Вип.1. С. 50-60.
128. Ощипко І. Й. Порівняльна характеристика відприкметникових прислівників // Мовознавство. 1977. №6. С.24-28.
129. Передрій Г. Р., Смолянінова Г. М. Лексика і фразеологія української мови. Київ : Рад. шк., 1983. 222 с.
130. Передрій Г. Дієприкметник // Українська мова і література в школі. 1993. №11. С. 33 - 35.
131. Передрій Г. Дієприслівник // Дивослово. 1994, №12. С. 36-38.

132. Пешковский А. М. Русский синтаксис в научном освещении . - 7-е изд. - Москва : Учпедгиз, 1956. 512 с.

133. Пилипенко О. Дейксис і анафора як основні займенникові функції // Українська мова і література в школі. 2009. №2. С.64 - 58.

134. Плющ М. Я. Категорії суб'єкта і об'єкта в структурі простого речення. Київ : Вища шк., 1986. 175 с.

135. Погибал Г. Г. Дієслово сумарно-дистрибутивної дії в сучасній українській літературній мові. // Мовознавство. 1981. № 2. С. 82-86.

136. Потєбня А. А. Из записок по русской грамматике : В 4 т. Москва : Учпедгиз, 1958. Т. I - II. 536 с.

137. Русанівський В. М. Структура лексичної і граматичної семантики. Київ : Наук, думка, 1983. 236 с.

138. Русанівський В. М. Дієслово - рух, дія, образ. Київ : Рад. школа, 1977. 110 с.

139. Русанівський В. М. Структура українського дієслова. Київ : Наук, думка, 1971. 315 с.

140. Русская грамматика : В 2 т. Москва : Наука, 1980. Т.2. 709 с.

141. Савченко І. Я. Семантика атрибутивного відношення // Мовознавство. 1988. №3. С. 46-49.

142. Самійленко С. П. Типи відмін іменників української мови та провідні фактори їх становлення // Мовознавство. 1977. №1. С. 30 - 40.

143. Селігей П.О. Сучасне термінотворення : симптоми та синдроми // Мовознавство. 2007. № 3. С. 48-61.

144. Середа Ф. Я. Розмежування активних дієприкметників на -учий, -ачий і прикметників на -учий, -ачий // Мовознавство. 1974. №4. С. 42-50.

145. Сигеда П. І. Морфологічна парадигматика і дієслівна парадигматика в сучасній українській літературній

мові // Мовознавство. 1992. №3. С. 23 -27.

146. Симонова К. С. З історії стверджувальних часток // Мовознавство. 1980. №4. С. 39-46.

147. Симонова К. С. Категоріальні ознаки та синтаксичні функції часток // Українська мова і література в школі. 1983. №7. С. 47 - 49.

148. Синтаксис словосполучення і простого речення (Синтаксичні категорії і зв'язки). Київ : Наук, думка, 1975. 222 с.

149. Сич В. Ф. Перехід у займенники слів інших частин мови // Українська мова і література в школі. 1984. №10. С.28-32.

150. Сич В. Ф. Лексико-семантичні групи іменників // Українська мова та література в школі. 1974. №6. С. 23-31.

151. Сич В. Ф. Присвійні займенники в сучасній українській мові // Українська мова і література в школі. 1982. №2. С.39-43.

152. Скрипник Л. Г. Фразеологія української мови. Київ : Наук, думка, 1973. 280 с.

154. Слинко І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови : Проблемні питання : Навч. Посібник. Київ : Вища шк., 1994. 670 с.

155. Слинко І. І. Сполучник чи сполучне слово? // Українська мова і література в школі. 1987. №4. С. 31-36.

156. Слободинська Т. С. Таксис в українській мові : універсальні характеристики і специфічні риси. Вінниця : ПП Балюк І. Б., 2011. 404 с.

157. Словник української мови : В 11 т. Київ, 1970-1980.

158. Соколова С. О. Аспектуально-фазова система українського дієслова у функціональному плані // Мовознавство. 1994. № 6. С. 29 - 33.

159. Соколова С. О. Час та його відображення в

граматичних категоріях дієслова // Мовознавство. 1995. № 4 - 5. С. 11-17.

160. Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення. Полтава : АСМІ, 2004. 463 с.

161. Стратулат Н. В. Семантична неологізація як спосіб збагачення словникового складу української мови // Мовознавство. 2007. № 3. С. 69-77.

162. Сучасна українська літературна мова. За ред. М. Я. Плющ. Київ : Вища школа, 2003. 430 с.

163. Сучасна українська літературна мова. За ред. А. П. Грищенка. Київ : Вища школа, 1997. 493 с.

164. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. За ред. І. К. Білодіда. Київ : Наук, думка, 1969. С. 5 - 29.

165. Сучасна українська літературна мова : Лексикологія і Фразеологія / За ред. І. К. Білодіда. - К. : Наук, думка, 1973. - 439 с.

166. Сучасна українська літературна мова : Синтаксис. За ред. І. К. Білодіда. Київ : Наук, думка, 1972. 515 с.

167. Сучасна українська мова. За ред. О. Д. Пономарева. Київ : Либідь, 2001. С. 111-114.

168. Сучасна українська мова : Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка : практикум : навч. посіб. За ред. М. М. Фашенко. Київ : Академія, 2010. 176 с.

169. Труб В. М. Спроба семантичного аналізу лексики цілеспрямованої діяльності // Мовознавство. 2007. № 4-5. С. 57-70.

170. Ужченко В. Д. Народження і життя фразеологізму. Київ : Рад. школа, 1988. -278 с.

171. Ужченко В.Д., Авксентьев Л.Г. Українська фразеологія. Харків : Основа, 1990. 167 с.

172. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови. Київ : Знання, 2007. 494 с.

173. УздиганІ. М. Прислівники на -ому, -и в українській мові // Українська мова і література в школі. 1975. № 10. С. 31-40.

174. Українська мова. Енциклопедія / Редкол. : Русанівський В. М., Тараненко О. О. (співголови). Київ : Українська енциклопедія, 2004. 824 с.

175. Фразеологічний словник української мови : У двох кн./ Уклад. В. М. Білоноженко та ін. Київ : Наук, думка, 1993.

176. ФурсаВ. Невідмінювані іменники іншомовного походження на тлі морфологічної системи української мови // Рідний край. 2007. №1. С. 47 - 52.

177. Чубань Т. В. Особливості префіксального вираження видових відмінностей у системі двовидових дієслів // Мовознавство. 1996. № 2 - 3. С. 60 - 64.

178. Шкуратяна Н. Г. Сучасна українська літературна мова. Київ : Вища школа, 2007. 688 с.

179. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 408 с.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Бюлетень* ВАК України. - 2000. - №2.
2. *Бюлетень* ВАК України. - 2009. - №5.
3. *Бюлетень* ВАК України. - 2010. - №3.
4. Дипломна робота з української мови (методичні вказівки для студентів факультету україністики). Укл. С. К. Богдан. Луцьк, 1998. 39 с.
5. *Збірник* основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів. За ред. М. І. Панова. Харків : Гриф, 2003. 336 с.
6. *Іванова Л. П.* Метода лингвистических исследований. Київ : ИСИО, 1995. 86 с.
7. *Каленич В. М.* Методичні рекомендації до виконання

дипломних робіт з української мови. Вінниця, 2009. 32 с.

8. *Мороз І. В.* Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. Київ : Курс, 1997. 56 с.

9. *Наукова робота в педагогічному вузі : Методичні поради до виконання курсових робіт студентами денної та заочної форм навчання факультету української мови та літератури / Г. Й. Давиденко, О. М. Семенов (упоряд.).* Глухів : РВВ ГДПІ, 2000. 52 с.

10. *Оголевець А. В.* Методика підготовки наукового дослідження з української мови. Полтава: ПД11У, 2001. 44 с.

11. *Основы научных исследований по лингвистическим дисциплинам : Метод, пособие для студентов филол. факультетов пед. Вузов.* Харків: ХГПУ, 1998. 42 с.

12. *Цехмістрова Г.С.* Основи наукових досліджень : Навч. посібн. Київ: Вид. Дім «Слово», 2004. 240 с.

13. *Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М.* Організація та методика науково-дослідницької діяльності : Підручник. Київ: Знання, 2006. 307 с.

14. *Штонь О. П., Буда В. А.* Курсова робота з української мови. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2002. 64 с.

Взірець оформлення титульної сторінки дипломної роботи

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА
КОЦЮБИНСЬКОГО**

Інститут філології й журналістики
імені Михайла Стельмаха
Кафедра української мови
ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: СЕМАНТИКО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ
ПОТЕНЦІАЛ ДІЄСЛІВНОЇ ЛЕКСИКИ В
ДИСКУРСІ ІВАНА ДРАЧА

Здобувача ступеня вищої освіти магістр групи МАУ 2
Галузі знань 0203 Гуманітарні науки
Спеціальності 035.01 Філологія. Українська мова і література
Хитрої Ірини Василівни

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор кафедри
української мови Н. М. Павликівська

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Голова атестаційної комісії _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени атестаційної комісії: _____
(підпис)(прізвище, ініціали)

_____
(підпис) (прізвище, ініціали)

_____
(підпис) (прізвище, ініціали)

м. Вінниця - 2019

Взірець оформлення змісту дипломної роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЛІНГВІСТИЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ СЛІВ-УНІКУМІВ.....	6
1.1. Чинники, що сприяють виникненню оказіоналізмів.....	6
1.2. Структурна специфіка унікальних слів	8
1.3. Семантичні розряди унікумів.....	12
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УНІКАЛЬНИХ НОВОТВОРІВ	23
2.1. Функціональні особливості унікумів, уживаних в економічній царині	25
2.2. Функціональні особливості унікумів, уживаних в політичному дискурсі	30
2.3. Функціональні особливості унікумів, уживаних у мистецтві	42
2.4. Функціональні особливості унікумів, що стосуються комп'ютерної техніки.	50
2.5. Функціональні особливості унікумів в галузі мистецтва	55
2.6. Функціональні особливості унікумів в галузі	

спорту.....	60
ВИСНОВКИ	70
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80

Додаток 1

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Факультет філології й журналістики
імені Михайла Стельмаха
Кафедра української мови
Спеціальність**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Зав. кафедри
«.....» 2012 р.

ЗАВДАННЯ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи

Затверджена наказом по університету від «_»__2012р.
№ _____

2. Строк подання студентом закінченої роботи

3. Вихідні дані до роботи

4. Перелік запитань, які підлягають розробці:

5. Дата видачі завдання -----

6. Керівник -----

7. Завдання прийняв до виконання _____

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
ГОЛОВІ атестаційної комісії №**

Направляється студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

на захист дипломної роботи _____

назва теми

Декан факультету

ДОВІДКА ПРО УСПІШНІСТЬ

Студент(ка) _____ за час навчання в
університеті з 20 _____ по 20 _____ р. повністю
виконав (ла) навчальний план спеціальності з такими
оцінками: відмінно _____ %, добре %, _____
задовільно _____ %.

Секретар факультету _____

Керівник “.....” 20..... р.

ВИСНОВОК КАФЕДРИ ПРО ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Дипломна робота розглянута.

Студент _____
(прізвище, ініціали)

може бути допущений до захисту в атестаційній
комісії.

Завідувач кафедри _____
(назва)

(підпис, прізвище, ініціали)

**Н.М. Павликівська
О.А. Павлушенко**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ
З СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

*для здобувачів ступенів вищої освіти бакалавр та магістр
спеціальностей 014.01 Середня освіта (Українська мова і
література),
035.01 Філологія. Українська мова і література*

Підписано до друку 29.05.2019
Формат 64х90/16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умов. друк. арк. 2,62. Обл.-вид. арк. 2,44.
Наклад 100 прим. Зам. № 834.

Віддруковано з оригіналів замовника.
ФОП Корзун Д.Ю.
21027, а/с 8825, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21.
Тел.: (0432) 69-67-69, 603-000.
e-mail: info@tvoru.com.ua
<http://www.tvoru.com.ua>